

Kalataloustehtävät maakunnissa

Kalastuslakipäivät 1.12.2016

Juha S. Niemelä

Maa- ja metsätalousministeriö

 mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Maakuntien luonnonvaratehtävät

Maakuntalakiluonnos:

6 §. Maakunnan tehtäväalat

Maakunta hoitaa sille lailla säädettyjä tehtäviä seuraavilla tehtäväaloilla:

- 8) kala- ja vesitalous;
 - 19) vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä tulvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistöiden toteuttamisesta;
 - 20) vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu;
- Vesilaissa tarkoitetun valvontaviranomaisen tehtävien järjestämisen täsmällinen poliittinen linjaus puuttuu, tehtävän järjestäminen maakunnan ja uuden AVIn kesken avoimna

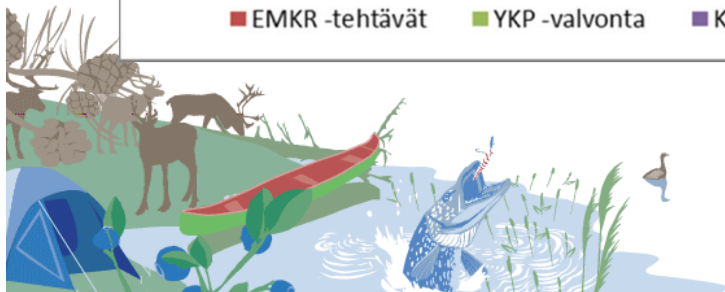
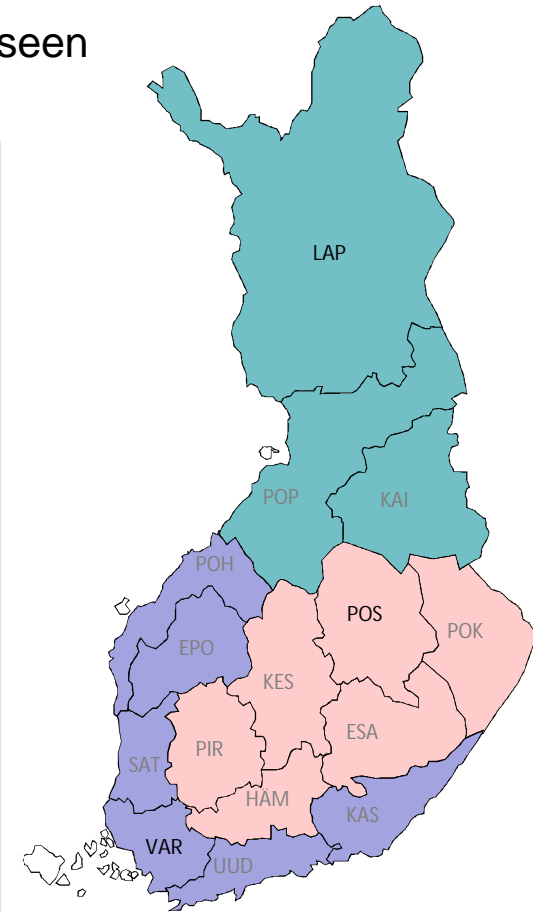
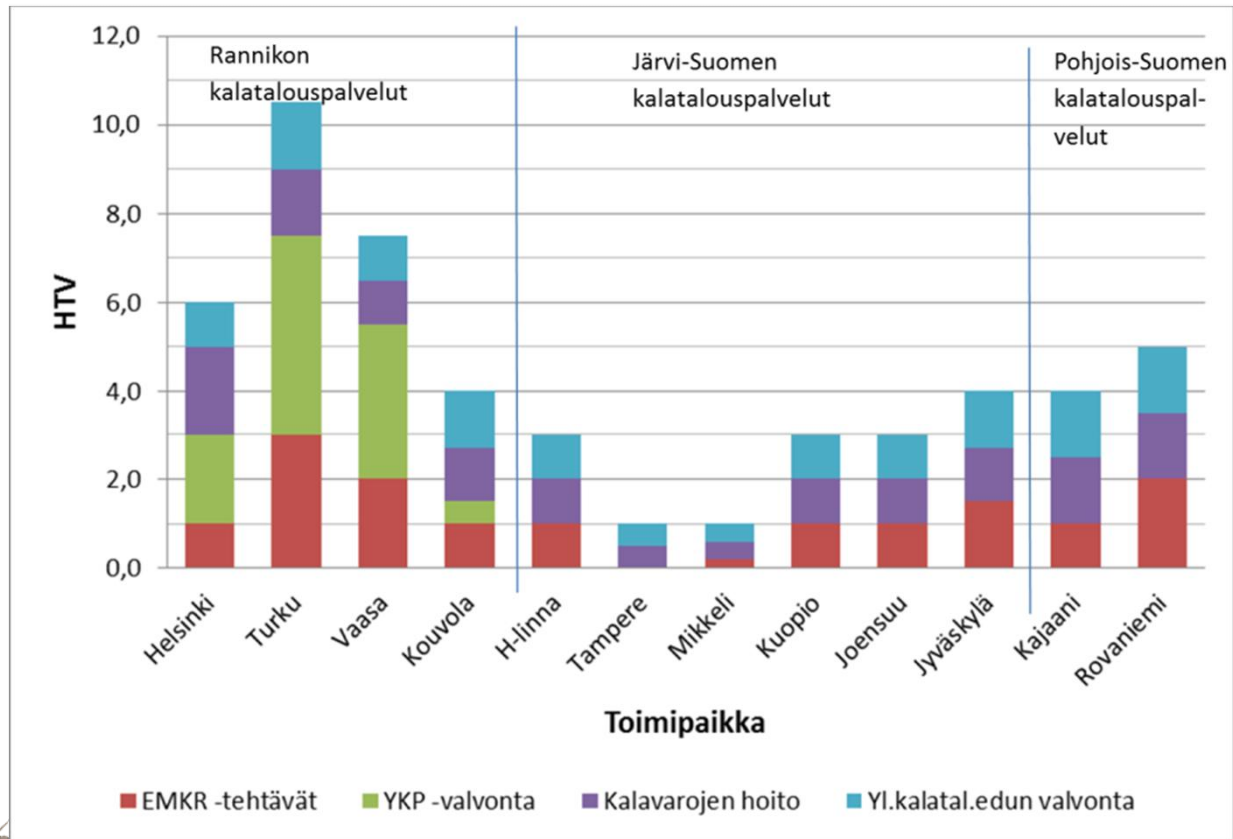
Maakuntiin siirtyvät kalataloustehtävät

- Kalatalouden elinkeinojen edistäminen ja rahoittaminen (Euroopan meri- ja kalatalousrahasto)
- EU:n yhteisen kalastuspolitiikan valvonta
- Vapaa-ajankalastuksen kehittämiseen sekä kalavarojen hoitoon liittyvät tehtävät
- Yleisen kalatalousedun valvonta
- Rajavesistöihin liittyvät kalataloustehtävät

Nykytila: kalataloustehtävien hoito ja osaaminen

- Kalataloustehtävien johto on keskitetty kolmeen ELY-keskukseen

Kalataloustehtävien organisointi

- Kalataloustehtävät on organisoitu kolmeen alueeseen: Rannikko (VARELY), Järvi-Suomi (POSELY) ja Pohjois-Suomi (LAPELY), joilla on kullakin selkeät omat ominaispiirteensä
- Keskittämällä kalataloustehtävissä on saavutettu:
 - asiakkaiden palvelu mahdollisimman lähellä (yht.12 toimipistettä) ja kunkin alueen kalataloustehtävien ja kalavarojen monipuolinen asiantuntemus
 - keskinäinen koordinaatio ja asiakkaiden yhdenmukainen kohtelu koko maassa
 - Euroopan meri- ja kalatalousrahaston avulla on kyetty tukemaan elinkeinon keskeisiä kehittämishankkeita ja investointeja kaikilla alueilla EU:n vaatimukset täyttäen (seurantavälineillä seurataan kehitystä tulevaisuudessa maakunnittain)
 - pienistä resursseista huolimatta (yhteensä noin 50 htv) pystytty erikoistumaan, järjestämään sijaisuudet ja keskittymään asiakkaiden palveluun
- MMM pitää nykyistä mallia hyvin toimivana ja pitää erittäin tärkeänä, että kalataloustehtävät keskitettäisiin tulevaisuudessa maakunnissa niin, että kustannus-tehokas kalataloushallinto palvelisi asiakkaitaan parhaalla mahdollisella tavalla

Tehtävien kokoamisen keinot maakunnissa

- Hallituksen linjaus: keskittämiset säilytetään ja niitä jatketaan
- Valmistelun lähtökohtana kuitenkin, että maakunnat vastaavat itsehallinnossa tehtävien järjestämisestä
 - Vain erityistapauksissa järjestämisestä säädetään
 - Voidaan säätää maakuntien yhteistyön kriteerejä, ”perälautoja”
- Maakuntalain 8. luvussa määritellään maakuntien vapaaehtoisen yhteistoiminnan muodot
 - maakuntien yhteinen toimielin
 - maakuntien yhteinen virka
 - tehtävän hoitaminen toisen maakunnan puolesta

Haasteita luonnonvaratehtävien järjestämisessä

- Jokainen maakunta vastaa alueellaan päätöksenteosta kala- ja vesitaloustehtävissä
- Päätöksentekoon tarvittava valmistelu kalatalouden sekä vesivarojen käytön ja hoidon tehtävissä on järjestettävä tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina siten, että tehtävien hoidolle on riittävät edellytykset:
 - vesistöaluekokonaisuuksien hallinta on varmistettu,
 - tasapuoliseen palveluun tarvittavan erityisosaamisen saatavuus on varmistettu kaikissa maakunnissa,
 - tehtävien väliset synergiset yhteydet hyödynnetään,
 - EU tehtävien vaikuttavuus ja velvoitteiden hoito on varmistettu.

Maakuntiin siirtyvien kalatalouden ja vesitalouden tehtävien järjestämisen ”perälautamalli”

Maakuntien sopiessa tehtävien hoidon järjestämisestä tulee erityisesti huolehtia siitä, että

1. Tehtävien hoito vesistöaluekokonaisuuksina on varmistettu ja suunnitelmat, toimenpiteet ja päätökset valmistellaan ottaen huomioon vaikutukset koko vesistöalueella.

2. Asiakkaiden tasapuolisen palvelun edellytykset kaikilla alueilla on varmistettu järjestämällä tehtävissä tarvittava erityisosaaminen ja vesistöalueen olosuhteiden riittävä tuntemus kaikkien maakuntien käyttöön.

3. Tehtävien hoito järjestetään siten, että siinä hyödynnetään kalatalouden, vesitalouden, vesien hoidon ja merenhoidon, vesilain mukaisten tehtävien, maankäytön suunnittelun sekä tienpidon hankintojen keskinäisiä yhteyksiä.

4. EU:n yhteisen kalastuspolitiikan mukaisessa kalastuksenvalvonnassa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) elinkeinotukitehtävissä on varmistettu kooltaan pienen rahaston vaikuttavuus kalatalouselinkeinojen kokonaiskehityksen kannalta. Tulvariskien hallinnan sekä vesien hoidon ja merenhoidon EU-raportoinnin edellytykset on varmistettu.

5. Vesistö rakenneomaisuuden ylläpidosta, käytöstä sekä vesioikeudellisiin lupiin ja sopimuksiin perustuvista velvoitteista huolehtiminen on varmistettu.

Lisäksi eräät pienehköt tehtävät säädetään suoraan vastuumaakunnalle: patoturvallisuus, rajavesistöasiat, norppa...

